Соціялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Соціялістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B. C.

Організацийний Комітет Канад. Соц. Демократів. Адрес секретаря: B. A. Rigg, 487, Carlaw Ave., Winnipeg, Man.

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д. в Канаді. Адрес секретаря федерациї Р. Кремара і фінансового секр. Й. Сенюка 443, Kinistino Ave. Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Винипеґ. Адрес секр. фін. Гр. Шпинда 715 Magnus Ave. Winnipeg, Man

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Чудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Венкувер. Адрес фін. секр. Г. Бороне Box 482 Vancouver, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Госмер. Адрес секр. А. Костинюк Box 425 Hosmer, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр фін. М. С. Ферфей, Hillcrest, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М. Ферфей Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. П. Ничипорук Box 44, Lille, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Торесько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ледбрідж, Адрес секр. Д. Вахтетек Box 352. Lethbridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ґімлі Адрес секр. фін. А. Здебляк Gimli, Man

Відділ Ф. У. С. Д. в Східнім Селкірк Адрес секр. фін. О. Варозуб East Selkirk, Man

Відділ Ф. У. С. Д. Блеймор Адрес секр. фін. М. Ілюк Blairmore, Alta

Від. Ф. У. С. Д. в Конмор Адр. Box.274. Canmore. Al

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ! ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Конституциї Федерациї продають ся по 25 центів в Секретаріяті Ф.У.С.Д. Edmonton Alta Kinistino ave 443.

Не дай Боже!

Двох сусідів фармерів проходжуєсь підчас посухи по фармах. Від заходу небо захмарилось і оден каже до другого:. Глядіть, Куме, хмарить ся, коби так впарив дощик; то все би з землі повилазило..."

„Не дай Бог" каже другий, а то ще і моя стара, щом два тижні тому назад поховав, готова скопоналетись і вилізти."

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНЬСКОГО 532 Kinistino ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

ЧИТАЙТЕ СОЦІЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ орган української соціял-демократиї в Галичині. Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рік. Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

РОБОЧИЙ НАРОД орган укр. соц. демократів в Канаді і Злучених Державах. Виходить 3 рази в місяць. Передплата $ 1.50 на рік. Адреса: Robotchyi Narod P.O.Box 3542. St. B. WINNIPEG, MAN.

WESTERN CLARION Виходить що тижня. Предплата $ 1 річно. Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

У всіх справах організацийних - належить удаватись на адресу Секретаря Федерациї; R. KREMAR Kinistino Ave 443, Edmonton Alta.

НА ПРОДАЖ 3 лоти в Brooklyn Subdivision, Edmonton. Продам тано. Адрес: J. Hawrelak 443 Kinistino ave. Edmonton

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ" Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польській, англійській і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умиркованих цінах. Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦИЯ ЗА ОГОЛОШЕНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР! Поручаю ласкавій увазі нашої публики свою заведену торговлю мішаних товарів. У мене можна дістати смачні і тані обіди. Для приїзджих ґрідиниці спокійний нічліг! Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу добром радою або даю совістні інформациї. Не забудьте при нагоді скористати! W. FERBY 1134 KINISTINO EDMONTON ALBERTA

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ На фарми і міскі реальности BOYLE PARLEE CO АДВОКАТИ НОТАРІ Gariepy Block EDMONTON ALTA Phone 1135

Як хочете продати купити заміняти свою фарму, гауз, або льот, позичати грошей чи купити шіф-карту то звертайтесь до J. Redes. котрий говорить по руски room 31&32 124 Mcdougal str. Edmonton.

Де є Василь Вазюк з Заставної Буковина. Пять років тому назад виїхав в Канаду і був в Онтеріо. Пошукує его брат Іван Вазюк. Хтоби о нім знав або він сам нехай голосить ся на адресу, John Pazluk 1537 Kinistine ave. Edmonton Alta

EDMONTON! EDMONTON! EDMONTON! ALBERTA REAL ESTATE CO ОДИНОКА Руска Канцелярия ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ АСЕКУРУЄМО ВІД ОГНЮ, НА ЖИТЄ. Позичаємо гроші на фарми і доми в місті на 8 % процент. Подаємо всякі поради правні. Говоримо по Руски! Хто має на продаж лоти, доми або фарми, просимо прислати нам докладний опис, подати ціну і услівя сплати. Ручимо за скоре, точне і совісне полагодженє повірених нам справ: G. Krikewsky & P. Rudyk. ПИШІТЬ НА АДРЕС: ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALTA KINISTINO AVE [illegible]

Фарма на продаж! Товншип 56, Ренч 17, Секция 32 - східно пол. квадер, за готівку продам за $1000 на виплат $1200, в того 800, cash, в 400, до року на 8 процент. На фармі дім з двома комнатами, дві стайні, курник, і студня. До желізниці 12 миль. Стация Chipman. 25 акрів зорано. Більше як пів обгороджено. Фарма рівна як стіл, Земля найліпша в Альберті. Пишіть, Нова Громада 443 Kinistino ave Edmonton Alta

Роботи! Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Біґґар; Гектор Кован, адвокати, соліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank. Виробляють грошеві пожички.

J. K. MACDONALD phone 1962. адвокат і нотар залатвлює всякі судові і цивільні справи в такові грошеві пожички. Маємо свого тлумача в Вашій мові; Rooms 31&32 Mc Dougal st. Edmonton.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave. Phone 1250 Edmonton W. O. Viggar, manager

Карло Маркс.

(Продовжене)

Починаючи від червня 1848р. почала ся революция ослабати. Дня 9 того падолиста 1848 паде у Відни Роберт Блюм пробитий кулями австрийских карабінів, а того самого дня і майже о тій самій годині входить Врангель до Берліна, щоби оголосити побіду реакциї.

Іскра революциї спалахнула еще раз навесну в 1849р. коли пруский король і другі німецкі князі відкинули домагання заведення в державі конституцийного правління. Революция мала до вибору, або еще раз в послідне напружити всі свої сили, або поволи датись зломати реакциї, яка запанувала в Відни і Берліні.

На хвилю мусіла замовкнути борба пером, еще раз спробовано вістря меча.

Тепер Енгельс беручи дальше участь в конституцийній борбі, хоч не вірить в єї успішність, удає ся до Баден і до Палятинату. Маркс знов удає ся до Парижа, де так звана радикальна середна класа приготовляє велику акцию против буржуазиї. Ся акция також не вдалася, бо радикальна середна класа є резигнована коли з нею не стоїть робітництво, а цьвіт французкого робітництва вістав вистріляний в червни 1848 року або упав жертвою „сухої гільотини." День 13 червня 1849. показав лиш повну безсильність „радикальної" середної класи. Ледру Роллін, герой невдачної „акциї" мусів втікати до Льондону, так само як мусів втікати тому рік назад, по червневім повстаню, его товариш Люї Бланк. Французке правительство заборонило Марксови побут в Парижи і в цілій Франциї з винятком Бретанії, яку уважано за так безпечну, що і Маркс там ніяк не вдіє. Маркс подякував за таку чемність і удав ся до Льондону.

І ту, по сімох літах бурливої вандрівки, осідає на стало. Однак спокою, якого в прочім він сам не шукав, не зазнав і тутки.

В Льондоні Маркс зі своїми приятелями держить ся оддалік від безглуздих змагань збудити новий огонь революциї з попелу, який лишив ся з революциї лютневої і мартової. Державний замах з 2 децембра 1852 знищив послідні надії зновлення революциї.

Комуністичний Алліянс істнував еще якийсь час по революциї, доки не розвяв ся в наслідок комуністичного процесу в Кольониї, що скінчив ся засудженем обжалованих. Сей процес в прочім виказав неможливість в Німеччині дальшої пропаганди провадженої з Льондону. Хтоби хотів близше запізнатись з тими подіями, нехай читає написані Марксом „**Disclosures about the Communist Process in Cologne**,".

Так само не удалось продовжати в Льондоні дальшого видавання „**Neue Rheinische Zeitung**" хочби в формі не периодичного журналу.

По розвязаню Комуністичного Алліянсу посьвятив ся Маркс виключно своїм науковим студиям і журналізмови,

В 1859. р. появила ся его „Критика політичної економії", яка є першим представленем его нової теориї вартости.

Австрийско—італійска війна 1859 р. заставила Маркса знов взяти участь в політиці. Бонапарте став був під той час ідолом міжнародної буржуазиї. Німецка середна класа була задурена в нім так як пізніше в Бісмаркови і Кріспім. Коли він для підтримання свого захитаного трону виповів війну Австриї ніби з ціллю освободження Італії, став відразу речником демократичних ідей. А пруский уряд, котрий вже тоді задумував розширити границі Прус на кошт Австриї старав ся використати той ситуацию ліберальною буржуазиї для Вонапартого і ловити рибу в каламутній воді.

І тоді власно Маркс з своїми приятелями допускаючи до льондоньскої „The People" поборювали єї брехні і викривали характер і ціли французкої імперії.

(Далі е Буде.)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 долярі. На пів року: 1 доляр. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок. ПИШІТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА

NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї української Соціял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї. Редактор Роман Кремар. Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 5. 16 МАРТА. 1911 EDMONTON MARCH 16, 1911 VOL. I. No. 5

НАША ПУБЛІЦИСТИКА В АМЕРИЦІ.

Як тя видять
Так тя й пишуть

Культуру даного народу найлїпше пізнати по его потребах: матеріяльних і—духових. Колиб, маючи на увазі наше газетярство в Америці, ужити того мірила до змірення нашої культурности, то показалоб ся, що ми під сим взглядом дуже бідні, бо послідні між послідними.

Кому дорогий духовий розвій нашого народу, хто розуміє велику ролю писаного слова для піднесення широких мас, той з острахом і болем серця мусить дивити ся на ті нездорові, негідні відносини серед нашого українського газетярства на чужині.

Лична лайка, плюгавлене не милих собі осіб, брутальне, просто розбишацке поборюванє чи там „переконуванє" противника, отсе духова пожива, що має заспокоювати вищі духові потреби нашого народу. І ті самі люди, котрі підкопуючи в той спосіб повагу преси ширять деморалізацию серед широких мас, дивують ся еще потім, чому ті маси такі обоятні для публичних справ, чому серед нашого народу брак того заінтересовання для важнійших питань теперішної доби, як се бачимо у других народів, наших сусідів. Чи в тім дійсно вина нашого народу, чи цілий нарід дійсно такий тупий і нездалий до жадної суспільної роботи, що лишає ся позаду всіх других?

Хто побув серед нашого робітництва і пізнав ті горячі, щирі серця охочі до всякої суспільної роботи, хто — бачив сльози жалю і обурення сивоволосих старців фармерів, коли їм підкрить рубець заслони, за якою криють ся політичні махінациї нивок, що суть кров нашого народу; той не скаже, що наш нарід обоятний для суспільних справ. . .

І тут вина нашого народа хиба така, як того каліки за котрого питали Христа: „Равві, хто согрішив, сей, чи отець его?" Тут не нарід винен а вина ті вибранні „проводирі" чи якої долі, що стоять на висоті редакторских крісел — сіють бурю, а хочуть збирати пшеницю.

Який посів, такий жниво! Прикро приходить се нам отсе писати, ми знаємо, що отсим своїм виступом не здобудемо собі приятелів, але годі мовчати, коли на тім терпить цілий нарід, коли гіркий досьвід кождого дня учить нас, що деби не зачалась у нас яка хочби найліпша робота, то завдяки заслїпленю проводирів мусить все розсипатись в порох скорше ніж почалась.

Nomina sunt odiosa, ми нікого не хочемо називати по імени, навіть не маємо нікого спеціяльно на думці, але говоримо про загал. Думаємо, що того роду стан дав ся вже всім в знаки і що побічу шкоди яку на сім потерпів цілий нарід, терплять також всі і самі їх давництва. Час би вже раз з тим покінчити і завести здоровійші відносини, гідні культурної нациї.

Ми дуже добре здаємо собі справу, в яких не відрадних відносинах приходить ся працювати на ниви публіцистики нашим редакторам і письменникам. Хто спробував редакторского хліба, і досьвідчив, що то значить бути відразу редактором, складачем, коректором, „машиністом" і експедитором, тому не просто годі зрозуміти, як ті люди до того всего могуть еще затроювати собі життє блазеньствами гідними голомозих штубаків, а не передових борців, що мають стояти на сторожі суспільних інтересів. А на тім терплять самі видавництва, бо нарід видить, що редактори видають газету хиба лиш на те, щоби було де плюгавити своїх противників і полагоджувати свої личні рахунки, не є аж так „дешевий", щоби таку роботу поппирати своїм тяжко запрацьованим центом.

Певна річ що преса яка повинна бути висловом публичної опінії, мусить нераз і остро виступити проти одиниць, коли они знаймо наносять суспільности шкоду. Але все має свої границі і в всесвій способі. Лайкою і публіцистичним розбишацтвом ніхто нікого не переконав ані не направить. А полемика мусить бути та справа, котра для своєї оборони не має опори в правдивости своїх аргументів, а мусить уживати лайки або витягати приватні бруди.

Часи переконування противника кулаком минули безповоротно! І хто в той спосіб розуміє і провадить суспільну роботу, той робить шкоду народові і справі котру заступає, медвежу прислугу!

Час з сим покінчити! На розправу з клеветниками і чернителями властивим місцем суд, і лиш суд може положити конець підпольній роботі несовістних одиниць!

А що справедливість в тутейших судах дуже дорога, і се відстрашує одиниці, або й робить їх неможливим шукати тою дорогою сатисфакциї, то ми віддаємо на сім місци нашим редакторам і співробітникам наших часописей думку, чи не прийшов вже час, щоби заложити заводову організацию журналістів, для оборони фахових інтересів а спеціяльно в наших відносинах, для уможливлення покривдженим знайти справедливість там де єї належить шукати.

Ціль отсих радків буде осягнена, коли ті до кого они звернені, приймуть їх так щиро, як щиро они вістали написані.

Канадийскі гандлесени.

Девятьсот тисяч (900,000) акрів землі на Піс рівер закупив дня 11 марта оден Американець з двома вінніпеґськими компаниями від правительства Британскої Колюмбії. Ціна купна виносить по 5 долярів за акер.

Обчислено, що сї компанії заробить на сій землі наменьше 20 мілїонів долярів.

От які бізнеси провадить гандлесівське Канадийско правительство.

Найліпші землі запродують за несі гроші капіталістам, котрі потім будуть обдирати зі шкіри фармера і робітника.

Бо певна річ, що ті компанії самі не будуть орати ані сіяти ані одного акра, але будуть по високій ціні продавати землю фармерам. А чи фармер не потрафивби так само купити собі від правительства за 5 долярів акер?

Гандлесен, гандлесен!

СУДОВА РОЗПРАВА ПРОТИ 101 УКРАЇНСКИХ СТУДЕНТІВ.

Дня 14 лютого розпочала ся в львівскім карнім суді розправа проти 101 українских студентів, за події, які мали місце 1 липня минулого року на львівскім університеті, коли то згинув поцілений в чоло револьверовою кулею українськй студент Адам Коцко.

Розправа ведеть ся перед орікаючим трибуналом, зложенним з радників Обертиньского як предсідателя і Левицького. Квятковского та Зашшевского як членів трибуналу, а Шенете як заступника члена трибуналу. Обжалоує прокуратор Франке. Боронять обжалованих адвокати: д-р Вол. Охримович, д-р Вол. Старосольский д-р Кароль Шіллинецкий, д-р Сидір Голубович. д-р Вол. Загайкевич, д-р Андрій Кос, д-р Іван Кос, д-р Юліян Олесницкий, д-р Филип Евин, д-р Яр. Олесницький, д-р Кир. Трильовский, і д-р Кость Левицький. Заступниками приватних пошкодованих сторін—матери вбитого Адама Коцка, Сьльоней, є д-р Мик. Шухевич, пошкодованих університетских слуг д-р Перацький і Міхейда, а пошкодованого державного скарбу — урядник прокураториї скарбу.

Прокуратор обжаловує обвинувачених студентів о злочин публичного насильства через злосливе ушкодженє чужої власности, далі о злочин тяжкого ушкодження тіла і о злочин публичного насильства через злосливе діланє посеред особливо небезпечних обставин. Крім того ще двох з поміж обвинувачених, студ. Осип Охримович і Павло Решетило обжаловані є за те, що без дозволу і без доказаної конечности до відвернення загрожуючої небезпеки носили оружє, а студ. Вол. Палятинський, що на вічах в Заболотові, Копельниках і в Рожнїві взивав, побуджував і намагав ся наклонювати зібраних до вчинків, заказаних через закон, захвалював ті вчинки і старав ся їх оправдати.

Заки подамо дотеперішній перебіг розправи, нагадаємо вперед в кількох словах ті події що відбули ся 1 липня на львівскім університеті, задля яких власне тепер відповідають обжаловані перед судовим трибуналом.

На д. 1 липня м. р. на 7 год. рано скликав був „комітет української молодіжи" (для справи українського університету) українських студентів на віче в салі „Сокола", щоби нарадитись, як вести дальше боротьбу о заснованє українського університету у Львові.

На віче зійшлось до 200 студентів. Та на тім вічу справу українського університету не обговорювано, бо зараз же з самого початку студ. Мик. Залізняк, що мав реферувати сю справу, заявив, що справу університету годить ся обговорювати в університеті і запропонував, щоби зібрані пішли на університет і там відбули віче.

На се зібрані в салі „Сокола" згодили ся і віче о 10 год. рано відбуло ся вже в університеті, в салі III. Вічем провадив студ. Адам Коцко, а реферував справу заложеня українського університету у Львові студ. М. Залізняк. Референт обговорив дотеперішні змагання українських студентів, українських парляментарних послів і цілої україн. суспільности в Галичині о заложенє українського університету у Львові, при чім вказував на те, що самими демонстрациями університету не здобудеть ся, а треба звязати справу зі всіми постулятами української політики, а що до студентів спеціяльно взивав їх, щоби старали ся освідомити широкі людові маси про вагу українського університету, заінтересували єї справою університету, саміж однако в боротьбі о заложенє українського університету у Львові, не давались порвати чувством, а поступали спокійно та розважно.

В часі одначе промови студ. Залізняка почули нараз зібрані брязькіт розбитої шиби і гук

КАСУВАТИ НОВУ ГРОМАДУ!

Судіть мене судді мої,
Без милости фальшивої,
Не надійтесь, що війду я
З „дороги нечестивої".
Не надійтесь, що голову
Перед вами смирно схилю я,
Що в добрість вашу вірити
Буду одну хоч хвилю я...
(Іван Франко)

П. Крат, котрий вже покасував капіталістів покасував Сімірські трени, покасував вголеслі, покасував галицких дідичів і розділив їх маєтки межи хлопів, бере ся ще тепер в 8 числі Р. Н. касувати Нову Громаду. Ми не маючи особисто нічого против д. Крата, а до того певні, що сей его найновійший виступ причинить ся до скріпленя социялізму більше як всі попередні і аж тепер наступить загальна касация всего, мусимо хиба в першій мірі зложити єму подяку, за безплатний адвертайсмент для Нової Громади. Стечишин в благороднім завзятю виндає оголошене „Нової Громади" а Крат, як звесо папері, пише адвертайсмент і то такий горячий, і безінтересовний, що ми рівнож певні, що він за се не буде гнівати ся, позволимо собі дещо з того переказати нашим читачам, лиш з деякими скромними замітками. І от насам перед з великим вдоволенєм мусимо замітити, що Крат подав ся вже на ученого чи там, як він каже, на „друкованого" чоловіка і адвертайзує Нову Громаду в „науковий" спосіб, як пристоїть ученому, що навіть знає, що то таке „материялістична фільософія" і робить геніяльне відкритє, що материялістична фільософія і социялістична наука то все одно, і що она як така „розяснює усі явища в людскім житю", чого дурень Кремар, ідучи за б у р д ж у а з н и м и ученими не хоче признати! От тобі учена голова і позолочувати не треба. Бідний, бідний Маркс, коби ще був пожив трохи і приїхав тепер до Гіялі тай побалакав з Кратом, мусів би переробляти свій „Капітал" на ново, або й спалити, так як спалив Головацкий Нову Громаду на Ліл. Бо ми, хоч не так глубоко учені і „друковані" як Крат, то все таки, нім взяли ся других вчити, переглядівували (з гіркою бідою!) Марксів Капітал і еще кілька таких інших дрібничок, і щось нам Кратова рецепта не то є..

Тут, як каже Головацкий, мусить бути знов „помилка", і ми мусимо собі тепер ломати голову, хто ту обмилив ся, чи Маркс чи Крат? Ми дуже перепрашаємо д. Крата, що взяли ся до читаня Маркса без его позволеня і навіть нечекали на ухвали Вінніпегского Комітету, але признаємо, що то також могла бути з нашої сторони помилка і кланяючись перед авторітетом нового канадийского ученого осьмілюємось его запитати, де то він таку нову і „друковану" науку вичитав? І як він погодить сю нову теорию з Марксом, котрий критикуючи материялістичну фільософію пише таке: „Головна хиба материялізму — не виключаючи Фаербаха — в тім, що він бере предмет, дійсність, змисловість, лише у формі обєкта або погляду, а не яко людську змислову діяльність, практику, не субєктивно. "Або в другім місци:. М а т е р и я л і с т и ч н у науку що люди суть продуктами обставин та виховання, отже що змінені люди суть продуктами инших обставин та змінного виховання, з а б у в а є що обставини переміняють ся власне людьми, і що той хто виховує, мусить перше сам бути вихованим. Ми зі всею пошаною для особи Крата на сім місци рішучо застерігаємось, щоби Маркс говорячи про виховане, мав ту на думці особу Крата або „еволюцію" виховане, бо сі Марксові слова звернені до Фаербаха, головного представителя материялістичної фільософії і їх може прочитати навіть такий „друкований" учений як Крат в Енгельсовім „Людвік Фаербах" на стороні 58 і 59. Книжка коштує всього чотири шустки, і як Крат згодить ся сї приняти від нас в дарунку, на українскій мові, (на інтернаціональній мові вона ще на жаль не надрукована) то ми радо єму вишлемо і самі заплатимо почту.

Або може то д. Крат „обмилили ся" або як то кажуть наші не „друковані" люди д. Крат чули, що десь дзвонило, але не знають в котрім костелі..?... Може д. Крат чули колись за м а т е р и я л і с т и ч н и й с ь в і т о г л я д ceб то м а т е р и я л і с т и ч н е п о н и м а н е і с т о р і ї (materialist conception of history)? В такім разі I beg your pardon, але...але то знов, коли вірити на слово Енгельсови, котрий уважає материялістичне понимане історії за „first of the important discoveries with which the name of Marx is associated" (Liebknecht, Karl Marx, сторона 47) як погодити се з фактом, що сам Маркс в своїй скромности не брав ся своїми відкритями „р о з я с н ю в а т и в с ї х я в и щ л ю д с ь к о г о ж и т я" і ограничуючи ся до „розяснювань" с у с п і л ь н о - е к о н о м і ч н и х прояв полишив решту „розяснювань" Дарвінови, біольогам психольогам і.т.д.?... Примiром нам не довелось ніде знайти в творах Маркса, навіть згадки про таку важну прояву людського житя, як н е п о ч и т а л ь н і с т ь і ми зі всею певностю гарантуємо д. Кратови, що як хоче о б є к т и в н о обзнакомитись з проявою непочитальности, то мусить лишити Маркса в спокою а взятись за Л ь о м б р о з о - а.. Поручаємо примiром его найславніший твір „геній а божевілє"... Він там чудово „розясняє"... особливо звертаємо увагу на ту главу де він „розяснює" прояву непочитальности у політичних фанатиків-декагетів. Славна річ!

Але поминувши то все, обіцюємо дати д. Кратови коня з уздечкою, коли він скаже де то він таке надибав, щоби Кремар писав, „буцім то нашою социялістичною наукою не розяснити усіх явищ в людскім житю," або взагалі де Кремар сим проблемом займає ся?

Не лише як в економії повело Кратови в географії. Каже примiром, що Нову Громаду треба касувати, бо товариші в Дрогобичи ай в Тернополи не друкують газети. Забув сарака, що зі Львова до Дрогобича щось десять миль, а з Вінніпегу до Едмонтону так як з Москви до Відня. Але то лиш мала „помилка" треба було лиш поїхати лиш двайцять миль дальше, примiром до Черновець а там би був найшов, що товариші видають социялістичну „Борбу", яка навіть оголошена в „Робучім Народі". А і у самім Львові видають наші товариші побіч Землі і Волі ще і другий социялістичний журнал, „Наш Голос" мимо того, що Земля і Воля ледво животіє і не м а є навіть половини тількопередплатників, що має тепер Робучий Народ.

Ми дуже перепрашаємо д. Крата, що сьміємо звернути єму увагу, що Канада трохи більша від Галичини і Буковини, більша навіть як ціла Европа, і що примiром наша провінция Альберта як раз така завелика як ціла Австрия або Німеччина і лідже коли в Австриї або Німеччині виходять сотки социялістичних часописий, то наша „Нова Громада" перша і дотепер одинока социялістична часопись на цілу Альберту. А межи Альбертою а Манітобою з Вінніпегом лежить еще провінция Саскачеван також завгрубішка як ціла Австрия...

Ми признаємо ся також, що провинили ся дуже, що в Маніфесті Федерациї не згадали про заслуги Крата для социялізму в Канаді і обіцяємо на другий раз поправити ся, однак під условием що д. Крат закотить рукави і нім возьме ся учити других прочитає хоч дві три социялістичні брошурки і довідає ся, що т о т а к е с о ц и я л і з м, хто був Маркс і яка его наука, що то таке материялістичний сьвітогляд, борба клас, капіталізм, еманципация робітничої класи, социяльна революция, мінімальна програма, які є социялістичні партиї і чого вони хочуть, а тоді най по совісти скаже чи Кремар кирпиник, чи кирпиники ті, що переробляють Маркса і социялістичну програму, на свое вінніпегське копито. На початок радимо прочитати Комуністичний маніфест Ерфуртську програму, Социяльну Революцию і Аграрне питане Кавцкого, як рівнож его Етику і Материяльне понимане історії, ну і хоч перший том „Капіталу" Ті твори легко можна дістати навіть в Вінніпегу. Особливо в тій хвилі радили бисьмо подивити ся до Кавцкого „Аграрне питане" і порівнати з ним свої найновійші „теориї" про сю справу поміщувані в послідних числах Робучого Народу під заголовком „Для Фармарів". Тоді може д. Крат зрозуміє, чи годить ся с о ц и я л і с т о в и поміщувати в поважнім партийнім органі того рода нісенітниць, котрі пристають до социялістичної програми так як кулак до носа, і котрі обчислені хиба на те, щоби баламутити несьвідомих і показати, ось дивіть який я острий!

Так само д. Кратови як бувшому російському социялістови належалоб знати, що то таке „большевики" а що „меншевики", бо се що він писав в 26 числі Робочого Народа, що одні ріжнять ся від других тим що в одних „руководить"

вистрілу. Се їх наполохало, і всі зараз нахилились на діл, щоб не бути вціленим кулею.

Але по хвилині успокоїли ся, коли стріли не повтаряли ся і референт промовляв даль.

Одначе за хвилину кількох українських студентів що стояли перед дверми салі, бо в салі не було місця, крикнули, що польскі студенти ставлять на коритари барикади.

Та се вже так не збентежило зібраних. Вони вислухали до кінця реферат і приняли відповідну резолюцию.

Коли віче скінчило ся, почали всі гурмою виходити з салі на коритар, і як се є в звичаю, сьпіваючи пісню, направились до виходу з університету. Та перед сходами, що вели з поверха на долину до університетської брами, побачили установлену в поперек коритара барикаду, зложену з шкільних лавок, а за нею гурт людий, зложений із університетської служби і з польских студентів. Коли українські студенти побачили, що вихід їм на сходи загарасований, кинулись розбивати барикаду. Та тут же стрінули їх університетська сторожа і польскі студенти полїнами, якими стали на них кидати і деяких з них зранили. На те українські студенти почали підіймати кинені на них поліна і відкидували їх в сторону польских студентів і університетської служби. Почалась бійка. Нараз роздав ся гук вистрілу. Українські студенти, перестрашені тим нечайним вистрілом, цофнулись взад і стали розбігатись по бічних коритарах і до викладових саль. Та ту же один з них, здаєть ся Адам Коцко, крикнув, що се гук від так зв. „жабок" і щоб іти наперед. І знова збіглись українські студенти і наперли ще раз на барикаду. Та тепер вже з польскої сторони роздав ся один вистріл, другий і третій і на підлогу повалив ся вцілений в чоло револьверовою кулею Адам Коцко і вцілений кулею в коліно Роман Леонтович. Частина українських студентів кинулась ратувати ранених товаришів, інші одначе, ті, що мали з собою револьвери, з якими все ходили, від коли між всехпольскою студентскою молодїжю утворила ся узброєна в револьвери „bojówka" (проти українських студентів), випалила з кишені свої револьвери і стала також стріляти. Та польскі студенти сховали ся вже в бічний коритар, а рівночасно з долини надійшла поліция з наїженими багнетами -- і всіх українських студентів, в числі до 300, арештувала.

З усіми арештованими розпочалось тепер слідстве. Частину з них відставлено до арештів при карнім суді, а частину випущено, по списаню з ними протоколів, на волю. І всі є тепер обжаловані. З них 101 сидить тепер на отсій розправі на лаві обжалованих, а проти решти відбудеть ся розправа пізнійше. Додаємо ще тут, що обжаловано самих лише українських студентів а всїх польских студентів, що уставили були барикаду і тим замкнули українським студентам дорогу до виходу з університету, що спричинило бійку між українськими і польскими студентами і що стріляли до українських студентів — лишено на волі і покликано на сьвідків при розправі до зізнань против українських студентів.

Дотепер переслухано ледви до 20 обжалованих і всі вони стверджують своїми зізнанями перебіг подій 1 липня на університеті, так, як вони відбули ся — се є так, як тут вище подано. Прокуратор старасть ся ріжними питанями звести обжалованих до зізнань, які стверджували би стан подій такий, як його представлено в акті обжалованя, де всю вину зложено на обжалованих — українських студентів, а польских студентів представлено як невинних ягнят, що лише мусіли боронити ся нападені і що студ. Коцко впав поцілений самими ж таки українськими студентами... Та се йому не вдаєть ся.

Розправи відбувають ся що дня, крім неділі й сьвят, від 9 год. до 2½ год. по полудни і тревае до 6 тижнів. Про дальший хід розправи подамо звіт в слідуючих числах „Нової Громади".

інтелігенция а других, зі те їх Богу не правда.

Чи чував д. Крат коли що за Пастайнова? Він там колись цілу війну провадив за сї „принципи" і то як раз тоді як д. Крат був ще в Росиї. Радимо для відсьвіженя памяти почитати.

Читане социялістичної літератури може мати на кождого чоловіка отже й д. Крата двоякий наслідок, Або чоловік, котрий вважає себе социялістом а сам не знає чому, почитавши дещо, переконаєсь, що то що він вважає за социялізм стоїть від социялізму так далеко, як далеко стояв Маркс від Бакуніна і побачить, що він сам далеко мудрійший, як всі социялістичні учені, хочби й не „друковані" і тоді глянувши на таку науку піде на Гімлю гарбузи садити, або коли в нього ще не вигасло почуте совісти, закопить ся сьвятою правдою науки Великого Учителя, і возьме ся до щ и р о ї р о з у м н о ї роботи на сїй нашій тернистій ниві, перепросить Кремара і... подякує за науку...

„НЕ ТАКІ ТІ ВОРОГИ ЯК ДОБРІ ЛЮДИ."

Для висьвітленя звідки іде кирпня, подаємо нашим товаришам і Віддїлам передрук статї „Н е т а к т і ворога як добрії люди" друкованої в 10 числі Робучого Народа з 10 марта 1910 р. Ми твердимо, що кирпня вже йде третий рік, а не від послідного Зїзду, а як хто не вірить, то най читає, що пише т. Стечишин рік тому назад:

„В галі українського социялістичного віддїлу в Вінніпегу з вивішена на стїні слідуюча молитва „Хорони нас, Господи, від добрих людий, а з ворогами то ми вже самі даємо собі раду."

Вінніпегський віддїл, як найстарший социялістичний віддїл в Канаді має вже досить практики так з ворогами, як з „Добрими людьми". І вже знає, хто нашій організації більше небезпечний.

Ворог нам не є страшний. Ми знаємо, чого він хоче, і знаємо, як з ним маємо бороти ся.

Страшний нам той, що входить між нас і жне між нами як товариш, а рівночасно готує на нас ніж.

Між найвиднїйшими російськими революціонерами були сотки провокаторів. Між провідниками американських юнїй були сотки шпіцлів. І, на жаль в наших рядах находять ся людоньки, що лише чекають нагоди, аби знищити нашу організацію. Знаменна прикмета всіх тих людий є, що вони кричуть богато про ррреволюцію, про порррядки про наррод і т. д. Се все слова, на які люди дають ся легонько ловити і за якими дуже гарненько можна заховати всю пустоту і всю гниль своєї душі.

Вінніпегський віддїл перебув болючу історію. Ще півтора року тому назад вінніпегський „льокаль ч. 2." славив ся, як прибіжище всіх українських і не-українських авантурників і інтригантів з цілого сьвіта. Самий Антихрист в своїй злобі, здаєть ся, не міг би був придумати поганійших скандалів, обчислених не знищене социялістичного руху, як робили їх ті „ррреволюцїонери" що намагали ся сему рухови проводити.

Вжило ся радикальних средств прочищеня. Провідника „скандалістів", Терпенка, виключено з партиї, меньші скандалісти або повтікали, або лишили ся в такій меншести, що не можуть нічого зробити.

Терпенко був на виключеню цілий рік. Сидів тихо на фармі, до нічого не мішав ся, здавало-сь чоловік устаткував ся. І в сей спосіб вдало ся йому підійти вінніпегських социялістів, що вони приняли його назад до партиї, а коли Терпенко заявив охоту виїхати й в організаційну подорож то й згодили ся на то.

Терпенкови мабуть сего тільки й було треба. Сейчас вінкварив до віденської „Правди" донесь, що, мовляв то, дивіть ся, яка я тепер „риба" тай на перекір всїм інструкціям чмихнув до Едмонтону. Ну, та чмихнув, то чмихнув, а як на власний, кошт то й нема, що дуже нарікати. Та ба, сейчас зачинають з Едмонтону сипати ся на Терпенка скарги. Однакож скаржителї на скільки немудро поступають, що пишуть скарги анонїмно а анонімні скарги кидає ся до копа. І на редактора сеї часописи припав прикрий обовязок-- приватно докорити Терпенкови за надуживанє назви „організатор," а публично боронити його-ж перед тими скаржителями, що навіть боять ся своєми віднисати.

(Дальше буде.)

ДО ВІДОМОСТИ ВСІХ ВІДДІЛІВ ФЕДЕРАЦИЇ У. С. Д. В КАНАДІ.

Дня 1. мая 1911 р. відбуде ся в Едмонтоні II Зїзд Федерациї У.С.Д. в Канаді.

Порядок дневний.

1. Уконституоване ся Зїзду.
2. Партийний Суд над Кремаром Кратом і Стечишином
3. Справоздане Центрального Заряду Ф.У.С.Д.
4. Вибір комісий,
5. Справоздане з фонду Січиньского.
6. Остаточне усунене непорозумінь в нутрі Федерациї і справа відносин до К.С.Д. і С.П.К.
7. Справа Нової Громади і Робучого Народа,
8. Справа назви Української Заграничної Ліги (чи тов. ім. М. Січиньского) і докінчене статутів товариства.
9. Справа асекурацийного товариства.
10. Заводові організациї.
11. Проект мінімальної програми.
12. Проект аграрної програми для Канади.
13. Вибір Центрального Заряду Федерациї,

По мисли організацийного статута має кождий Віддїл право внслати на Зїзд одного делегата на кождих своїх дійсних 30 членів,

Роман Кремар
секретар Федерациї

ІНКВІЗИТОР ДВАЙЦЯТОГО СТОЛІТЯ.

Коли більшість західних Віддїлів заявилась против вінніпегских „бажань" вислав вінніпегский самозванчий комітет за партийні гроші на захід організатора в особі „золотоустого Головацкого, щоби „парусот" майнерам, яких перше копнули, закрутити голову „принціпіяльними" закладами.

Як Головацкий розуміє партийну роботу на кошт гірко запрацьованого робітничого цента, сьвідчить отсей нечуваний факт озьвіріня про який нам доносять товариші Crows Nest Pass.

Підчас свого побуту на Ліля, той самий Головацкий що в Едмонтоні заклинав ся, що іде як безсторонний социялістичний агітатор, і що зі всїм не думає виступати проти Федерациї і Нової Громади, в своїм сьвятім запалі до „ширеня социялістичної думки і спокійної організацийної роботи" підбурює там лїлеских робітників до Федерациї і Нової Громади що з великою парадою а на велику втіху Головацкому палатчиє за Нової Громади і отсего варварства допускає ся в 20 столітю чоловік що має чоло називати себе социялістом котрого обовязком боронити свободи слова!

Подвиги гасителів сьвітла Льойолі і великого інквізитора Торквемади, що в своїм божевільстві палили твори вязвольної людскої думки, блїднуть в порівнаню з сим вчинком, Социяліст палить социялістичну часопись! Чи ви добродію Головацкий не розумували часом, так як колись мудрий Каліф, коли палив велику Александрийську бібліотеку?

„Коли ті книги годять ся з Кораном, то їх не треба, спаліть їх а коли не годять ся то їх також не треба, спаліть їх!!"

Сором, сором! Коли Бісмарк прогнав єзуїтів з Німеччини, то німецкі социял демократичні посли в о б о р о н і с в о б і д н о ї л ю д с к о ї д у м к и голосували в парламенті за поворотом навіть сих найбільших ворогів социялізму, бо й з найбільшим ворогом треба боротись чесно а не пястуком і насильством. А якже назвати такий вчинок — вінніпегского „социял - демократа"?

Паліть, паліть дальше гасителї Сьвітла, доки чаша терпіня через верх не переле ся! Паліть і руйнуйте все, що не годить ся з вашими, анархістичними інстинктами

Але не забувайте, що на тім попелі „Нової Громади" виросте між нашим робітництвом посїв Социялістичної Думки, що покаже в цілій наготі вашу підлість і вашу безидейність!

В і л ь н у с о ц и я л і с т и ч н у д у м к у старались вже здусити троха сильнїйші кати як ви, але она завсігди виходила побідоносно ч и с т а с ь в я т а і я с н а! Пізнає ся еще нан робітник на вовках в овечій скірі!

ЧОРНА СМЕРТЬ.

В Манджурії, країні, що лежить на далекім від нас сході, лютує страшна пошесть, ч у м а. На східно-хінській лінії зелізниці заведужало на чуму 12 тисяч Хінців, а померло 11 тисяч. В місті Фундзяні з 40 тисяч мешканців лишило ся 5 тисяч, Тисячі трупів валяють ся не спалені. Переполох страшний. Зарядження против ширеня не придають ся майже до нічого.

Цікаво буде почути, звідки взяла ся в Манджурії та Китаю чума. Парижский учений, професор університету Шантмес (Chantmesse), так каже: Початок а мабуть також і частину тої сили, з якою ся пошесть ширить ся, треба приписати зьвіриткови, котрого сумна роля в історії сеї пошести була досі звісна лише не многим ученим, а котру виясняли головно досьліди німецких учених. Є се звіриткo звана т а р б а г а н, рід степового бобра, котрий знаходить ся в західній Монголії, а також і в східних сторонах коло Байкальського озера. Се мале звірятко дуже вражливе на пошесті мікреби і його прилипають так само дуже легко заразники чуми легких, як щура заразники пошести бубонової або чуми болякової. Від многих літ розвіянно яку страшну ролю грають щурі в переношеню зараси. Коли такого зараженого щура присслуть мухи і пють кров з нього а опісля сядуть на чоловіка, то переносять на нього ті заразники. Так само і тарбаган поширює чуму легких, з тою одначе ріжницею, що тут не треба аж мухи до переношеня заразників, бо і переносить воздух із звірят на людий.

В 1910 р. появили ся були тарбагани в великій скількости і завели до Монголії тих мисливих що то полюють на звірята, які дають добру кожу на футра. Отже в останних днях жовтня місто тих мисливих, що сполювали були богато таких тарбаганів і постягали з них кожі на футра, дістали були одні по других хоробу, котра розпочала ся дуже сильним кашлем, перейшла від так в страшне плюванє кровю і закінчила ся остаточно смертю. То були перші жертви чуми легких.

Пошесть зачала тепер ширити ся з незвичайною скорістю, а монгольскі селяни почали мов божевільні звівани із сіл. Многі з них ратували ся в той спосіб, що бігли вздовж шляху східно-хінської зелізниці в сторону як до Харбіна а несучи з собою заразника пошести, заражували по дорозі всї станциї зелізниці в Манджурії. В той спосіб заразили ся Китайці і пошесть почала їх страшно нищити. Зразу вона тала пошесть, але остаточно дали про неї знати російському правительству. Тоді одначе було вже за пізно; строгі міри, які тепер заведено, не помогли нічого.

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ

Дня 15. марта:

ПАША:

Сіно дзикого тон	\$ 9—12
Сіно солодке	\$ 12—15
Тимотка	\$ 18—20
Солома	\$ 4—5

ЯРИНА:

Картофля бушель	65 ц
Буряки фунт	5 ц
Цебуля	6 ц
Капуста	3 ц

ЗБІЖЕ:

ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	76 ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	73 ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	71 ц
ОВЕС	35 ц
ЯЧМІНЬ	42 ц

ЖИВИЙ ТОВАР:

СВИНІ 150—200 фунтів	7 ц
СВИНІ старші	5½— 6 ц
ВОЛИ сит і над 1200 ф.	5
ВОЛИ 1000—1200 ф.	4 —4
ТЕЛИЦІ сит і над 1050	4—4
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	3½—4
КОРОВИ сит і 1100 ф.	3½ 4
КОРОВИ нів сит і	2½—3
ТЕЛЯТА 125—200ф.	4½ 5 ц
ТЕЛЯТА 200—300 ф.	3½ ц

НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО

МАСЛО домашне фунт	30 ц
МАСЛО молочарняне	35 ц
ЯЙЦЯ сьвіжі дозен	35 ц
ЯЙЦЯ скринкові	30 ц
КУРИ справлені	18—22 ц
ИНДИКИ	25 ц
ГУСИ	25 ц
ВОЛОВИНА перід	7½—8½ ц
ВОЛОВИНА зад	10— 10½ ц
ТЕЛЯТИНА	11 ц
ВЕПРОВИНА	11 ц
БАРАНИНА	14 ц

ПОЗІР РОДИМЦІ!

Знана всім Русинам в Альберта одинока руска правнича і нотаріяльна канцелярия Петра Зварича Vegreville.

Він полагоджує всякі справи, входячі в обсяг ділльного комісаря і нотаря, як старокраєві так і канадийскі, а то: виробляє і легалізує повновласти, стягає довги, робить контракти і угоди ріжного роду, переводить адмінїстрацію спадку, інкорпорує церкви спілки, виробляє канадийскі сітізенські папери, виносить гроші, продає фарми, шери Народної торговлї і шіфкарти, асекурує будинки, збіже і жите.

Устні поради уділяє безплатно, на листи відповідає точно і скоро. Робота совістна, належитість уміркована. БРАТИ РУСИНИ! Годі Вам уже тягати ся з пупчатама по чужих, коли сьміло з кождим ділом можете удати ся до свого, що Вам лїпше порадить і тальше зробить як другі.

Адрес: PETER SVARICH
P.O. Box 40, Vegreville, Alta.

Соцiялiстичний Провiдник.

Домiнiяльний Екзекутивний Комiтет Соцiялiстичної Партиї Канади.
Адрес секретара: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B. C.

Органiзацiйний Комiтет Канад. Соц. Демократиї Адрес секретара: R. A. Rigg, 497, Carlaw Ave. Winnipeg, Man.

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д. в Канадi. Адрес секретара Федерациї Р. Кремара i фiнансового секр. П. Севюка 443, Kinistino Ave. Edmonton, Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Вiннiпеґу. Адрес секр. фiн. Гр. Шпивка 715 Magnus Ave. Winnipeg, Man.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Едмонтонi Адрес секр. фiн. А. Дудар, Box 902, Edmonton, Alta.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Венкувер. Адрес фiн. секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B. C.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Госмер. Адрес секр. А. Костанюк Box 425 Hosmer, B. C.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Гiлкрест. Адрес секр. фiн. М. С. Фербей, Hillcrest, Alta.
Вiддiл Ф. У. С. Г. в Нанеймо. Адрес секр. фiн. М Фербей Box 850, Nanaimo, B. C.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Лiлл Адрес секр. фiн. И. Пантелюк, Box 44, Lille, Alta.
Вiддiл. Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересь[illegible] Lanuke, Alta.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Ледзбрiдж, Адрес секр. Д. Вирострек Box 552. Lethdridge Alta.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Ґiмлi Адрес секр. фiн. А. Здебляк Gimli, Man
Вiддiл Ф. У. С. Д. в Схiднiм Селкiрк Адрес секр. фiн. О. Вирозуб East. Selkirk, Man
Вiддiл Ф. У. С. Д. Блеймор Адрес секр. фiн. М.Iлюк Blairmore, Alta
Вiд. Ф. У.С. Д. в Кенмор Адр. Box.274. Canmore.Alta

ШИРIТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄI З РУК ДО РУК ВIД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШI ВIД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РIК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Конституциї Федерациї продають ся по 25 центiв в Секретарияті Ф.У.С.Д. EDMONTON ALTA KINISTINO AVE **443.**

Де є Николай i Стефан Терлецкi? Николай Т. був перед двома роками в Вiннiпеґу, Стефан має тепер бути коло Венкувер. Пошукує за ними Гари Терлецкий Fort Saskatchewan, Alta. Evens Contraction.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МIШАНИХ ТОВАРIВ М. КУЦIНЬСКОГО 532 Kinistino ave. EDMONTON ДОБРI ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА I НАЙНИЗШI ЦIНИ. ЯК НЕ ВIРИТЕ ТО ПРИЙДIТЬ I ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛIСТИЧНI ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ I ВОЛЯ орган украïньскої социял-демократиї в Галичинi Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рiк Адреса: Земля i Воля ул. Собiского ч. 3 Lemberg, Austria

РОБОЧИЙ НАРОД орган укр. соц. демокр в Канадi i Злучених Державах. Виходить 3 рази в мiсяць Передплата $ 1.50 на рiк Адреса: Robutchyj Narod P.O.Box 3542. St. B. WINNIPEG, MAN.

WESTERN CLARION Виходить що тижня. Предплата $ 1 рiчно. Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

У всiх справах органiзацийних належить удаватись на адресу Секретаря Федерациї: R. KREMAR. Kinistino Ave 443, Edmonton Alta.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ" Приймає велкi роботи з обсягу друкарства в украïньскiй, польскiй, англiйскiй i нiмецкiй мовi. Посiдаючи три друкарскi машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати велкi порученi єї роботи точно, скоро i по умiркованих цiнах. Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦIЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВIДПОВIДАЄ

ПОЗIР! ПОЗIР! Поручаю ласкавiй увазi нашої публики свою знамениту торговлю мiшаних товарiв. У мене можна дiстати смачнi i танi обiди. Для приїзджих вигiдний i спокiйний нiчлiг! Хто хоче купити або продати корнетно землю або лоти, служу доброю радою даю совiстнi iнформациї Не заосудьте при нагодi скорцетати! **W. FERBY 1134 K'NISTNO EDMONTON ALBERTA**

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ На фарми i мiйскi реальности **BOYLE PARLEE CO** АДВОКАТИ НОТАРI Gariepy Block EDMONTON ALTA Phone 1135

Як хочете продати купити замiняти свою фарму, гауз, або льот. позичати грошей чи купити шiф-карту то звертайтесь до **J. Rodes.** котрий Говорить по рускi room 31&32 124 Mcdougal str. Edmonton,

Де є Василь Павюк з Заставної Буковина. Пять рокiв тому назад виїхав в Канаду i був в Онтерiо. Пошукує єго брат Iван Павюк. Хтоби онiм знав або вiн сам нехай зголосить ся на адресу John Paziuk 1537 Kinistine ave. Edmonton Alta

Logans Employment Agency, Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton Ми можемо Вам дати лiпше заняте чим iньше бюро в мiстi.

EDMONTON! EDMONTON EDMONTON! ALBERTA REAL ESTATE CO ОДИНОКА **Руска Канцелярия** ПРОДАЄМО ШIФКАРТИ НА ВСI ЛIНИЇ
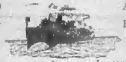
АСЕКУРУЄМО ВIД ОГНЮ I НА ЖИТЄ
Позичаємо грошi на фарми i доми в мiстi на 8 % процент. Подаємо всякi поради правнi. Говоримо по Руски! Хто має на продаж лоти доми або фарми, просимо присляти нам докладний опис, подати цiну i услiвя сплати. Ручимо за скоре, точне i совiсне полагоджене повiрених нам справ. **G. Krikewsky & P. Rudyk.** ПИШIТЬ НА АДРЕС: ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALTA KINISTINO AVE.

Фарма на продаж! Товншiп 56, Ренч 17, Секция 32 - схiдно полквoдер, за готiвку продам за $1000 на виплат $1200, з того 800, cash, а 400, до року на 8 процент. На фармi дiм з двома комнатами, двi стайнi, курник, i студня. До желiзницi 12 миль, Стация Chipman. 25 акрiв зорано, Бiльше як пiв обгороджено. Фарма рiвна як стiл, Земля найлiпша в Альбертi. Пишiть, Нова Громада 443 Kinistino ave Edmonton Alta

Роботи! Як хочете доброї роботи i доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

SHORT, CROSS, BIGGAR&COWAN. Вм. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О М Бiґгар; Гектор Кован, адвокати, солiцiтори i нотарi поручають свою Канцелярiю в будинку Merchant Bank. Виробляють грошевi пожички.

J·K·MACDONALD phone 1962. адвокат i нотар залагоджує велкi судовi i цивiльнi справи а також грошевi пожички. Маємо свого тлумача в Вашiнгтонi; Rooms 31&32 Mc Dougal st. Edmonton.

Як хочете доброго пива, вина або горiвки, то звертайтесь до Capital Wine&Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager

Карло Маркс.

(Продовжене)

Там часом в поодиноких цивiлiзованих державах починають вiдносини змiняти ся на корисно незавнсимого робiтничого руху.

В Англiї Тред-Юнiонiзм, оснований на принципах середної класи i попираючий iнтереси середної класи, перестав задоволювати поступове робiтництво. В Францiї по хвилевiм пригнобленю, яке запанувало по червцевiй масакрi, знов починає зростати револющийний дух.

А в Нiмеччинi робiтництво розбуджене вiсеу учеником Маркса, Ляссалем, починає вiдчувати конечнiсть класової органiзациї i пороблена перших крокiв до утвореня независимої робiтничої полiтичної партиї.

Маркс думає тепер, що вже прийшла хвиля до з органiзованя стоваришеня, якеби лучило робiтничий рух рiжних краïв, зазначувало єго мiжнародний характер i умождивлювало одноцiльну роботу.

Дня 28, цьвiтня 1863. р. вiдбув ся в Льондонi збiр, на котрiм заявлено симпатию для польского революцийного руху, здавленого вже тодi виразiм Росiєю при помочи Прусиї. На сi збори запрошено вiдпоручникiв робiтникiв рiжних народностий i на них порiшено з'органiзувати мiжнародне робiтниче товариство. Ту по раз перший ужито назви „Мiжнародне Робiтниче Стоваришене" „The International Workingmen's Association".

Три мiсяцi пiзнiйше, дня 22 липня, вiдбули ся другi подiбнi збори, на котрих взяло участь особливо богато французких робiтникiв. Ту знов переведено основну дебату над социяльною квестиєю i поновлено революцию заложеня „Мiжнародного Робiтничого Стоваришеня". Ся iдея прибрала виразнiйшi форми, коли в 1864. р. прибула делегация парижских робiтникiв i на конференциї з нiмецкими, польскими, англiйскими i американьскими делегатами порiшено скликати мiжнароднi збори робiтничих делегатiв в цiли заложення „Мiжнародного Робiтничого Стоваришеня", а Марксови поручено виготовити начерк першої роботи.

Пять мiсяцiв пiзнiйше, дня 28 вересня 1864. р. заложено на памятних зборах в гали St. James в Льондонi, „Мiжнародне Робiтниче Стоваришене", Маркс випрацював привiт, програму i конституцiї нової органiзациї, котра не була боєвою органiзациєю але радше центром змагань стремлячих до емансипациї робiтничої класи. „Мiжнародне робiтниче стоваришене" було до певної мiри сповненем зазиву виданого до всiх робiтникiв шiснайцять лiт тому назад: „Пролетарi всiх краïв єднайтесь!"

Мiжнародна реакция називала в залюбки „Мiжнародне Робiтниче Стоваришене" гнiздом конспiраторства (заговiрникiв).

Але ледво чи була коли яка полiтична органiзация, котраби так далеко стояла вiд всякого рода конспiраторства як власне ся. Се була така сама „конспiрация," яком є цiлий робiтничий рух; конспiрация серед бiлого дня приступна для кождого i для всiх, прилюдна як iсторiя людства.

Таку саму борбу, яку Маркс мусiв завести на початках свого побуту в Льондонi з пропагаторами революциї, котрi думали зреволюцiонiзувати цiлий сьвiт „кремними словами" i самопосьвятою одиниць, мусiв тепер вести в „Мiжнароднiм Робiтничiм Стоваришенню". На мiсце Вiллiча & Co виступає тепер Бакунiн з своєю компанiєю революцiонерiв, котрi переплатавши на себе ґардеробу буржуазного iндивiдуалiзму (Нiтшого Uebermensch), вбрали си в костюм, який справдi личав хорим на верви „цивiлiзацiї", але котрий в порiвнаню до розпочатого дiла, був лиш сьмiшною маскою розбурханого, перевернення розумованя.

(Дальше буде.)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади i Злучених Держав: На цiлий рiк 2 долари. На пiв року: 1 долар. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Россиї: 5 рублiв. В Нiмеччинi: 10 марок. ПИШIТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦIЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТIЇ В АМЕРИЦI
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНI КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї украïньскої Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтонi пiд контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РIК I. Ч. 6. 23 МАРТА, 1911 EDMONTON MARCH 23, 1911 VOL.I. No. 6

ПРОТЕСТ ПРОТИ ЗАВАГАНОК ОЛIВЕРА I ЄГО КОМПАНIЇ.

Вiд давного часу доходять слухи вiсти з Оттави, що канадийске правительство замiряє насильством здавити галицку емiграцию. Лiберальна i консервативна шайка бiзнесменiв вже вiд давна кравим оком дивить ся на украïнськi кольонiї, котрi з кождим роком ростуть в силу i якi рупи не хочуть примiняти ся до рецепти канадийских гандлесiв, щоби вiдречи ся своєї народности i мови i перекабатити ся на якийсь дивогляд, який они з горя охрестили „Canadian People".

А треба знати, що пiд Canadian People они не розумiють вiльних, канадийских горожан, без рiжницi народности i вiри, горожан, котрi би спiльною працею i взаїмним спомаганем стремiли до здобутя добробуту i нової вiтчини для себе i своїх дiтий.

Пiд Canadian people они розумiють прихвостня Великої Британiї, того всесьвiтного гандлеса, i дорогою асимiляциї хотять штучно витворити „English speaking and english feeling people" який має заховати Канаду як експозитуру бiзнесу для рiжних Едвардiв, Джорджiв, Мануелiв, Миколiв i.т.д.

А що украïньский робiтник, що приходить до Канади з Галичини i россiйскої Украïни, не дуже бере собi до серця тi задушевнi бажаня капiталiстичних наганачiв, а до того навикли вже в старiм сьвiтi до борби з капiталiзмом, органiзує ся i ту на чужинi до сеї борби i „заражує" своїми гаслами i солiдарностию навiть англiйского робiтника, то не дивно, що капiталiстичнi льокайчуки, котрi ще вчера свинi пасли, дохрапавшись нинi по плечах ґалiцина мiнiстерского стiльця, вислугують ся новим панам i хочуть здавити ту заразу.

Ми не вiримо, щоби пiд сю пору теперiшнi пани Канади вiдважили ся виступити отверто з специяльним законом проти руської емiграциї. Они сего по правдi сказавши навiть не потребують робити. Пан Олiвер заявляє, делiкатно, що на разi будуть пускати тiльки по 5.000 Русинiв в Канаду. Що се значить? Преiнi, коли нема еще противруского емiграцийного закона, то як можна ограничити число наших емiґрантiв до 5.000 рiчно? Чи не сьвiдчить се про те, що п. Олiвер задумує рiжними штучками спинити приплив наших емiґрантiв?

А се можна легко зробити.

Як то кажуть, хто хоче пса вдарити, то буна знайде. Вистарчить, коли канадийске правительство зачне до наших емiґрантiв примiнювати остро припись теперiшного емiграцийного закона. Вистарчить, коли через „трахому" чи яку иньшу „галицку хоробу" завернуть кiлька сот наших емiґрантiв назад до краю, а тi там розголосять, що вже до Канади не хочуть пускати. Хто знає псиxiку нашого емiґранта, тому не треба два рази казати, що наш мужик не пустить ся на такий ризиковний бiзнес, щоби на силу пхатись там, де єго не пускають. I от в такий спосiб цiль п. Олiвера буде осягнена.

Чи ми маємо спокiйно дивити ся на тi заходи канадийского правительства i ждати доки оно „практично" не покаже, як оно вiдносить ся до нашої емiґрациї?

Вже сам факт, що в правлячих кругах повстала думка ограничуваня нашої емiграциї, є образою киненою в лице цiлому нашому народови. Чи наш фармар чи робiтник є гiршим, менше вартним горожанином як Скочмен, Iталiєц, Нiмець чи Француз? I чи ми того рода трактоване маємо приняти за добру монету i дальше лизати ту руку, котра нас гнобить?

Ми не повинни мовчанкою збувати тих невиразних заходiв наших противникiв i нешною байдужностию дозволяти їм дiлати. Цiлий наш народ живучий в Канадi повинен з гори запротестувати проти сих затiй i вимагати вiд канадийского ряду, щоби вiн виразно висказав ся, за кого вiн нас вважає, чи за рiвноправних канадийских горожан, чи за „менше вартних форейнерiв?"

В тiй справi вiдбуло ся дня 19 марта в Едмонтонi в социялiстичнiй гали Вiче едмонтоньских Украïнцiв, яке запротестувавши проти того рода трактовани нашого народу зi сторони канадийского правительства, ухвалило слiдуючi резолюциї, якi будуть вислані до премiєра Лорiєра i мiнiстра Олiвера:

1. Рускi горожане мiста Едмонтону зiбранi на мiтiнгу дня 19 марта 1911, запитують П. п. мiнiстра Олiвера, чи правдою є, будьтоби вiн висказав ся, що як член канадийского правительства буде згiдно з єго намiрами ограничувати емiґрацию Русинiв до 5.000 рiчно?
2. Рускi горожани мiста Едмонтону запитують П. п. мiнiстра Олiвера чи дiйсно вiн i канадийске правительство уважають руских горожан Канади за гiрших, як горожан иньших народностий?
3. Рускi горожани мiста Едмонтону запитують П. п. мiн. Олiвера i канадийске правительство, чи оно готово попирати руску емiграцию з такою самою запопадливостию i дбалостию як попирає емiграцию других народiв?

Жертви желiзничих катастроф в Злучених Державах зростають з року на рiк. Послiдне справоздане статистичного бюра в Вашiнгтонi виказує, що 1910 р. згинуло на желiзницях о 100 осiб бiльше як в р. 1909 а о 6.000 осiб бiльше як в 1903!

За се американьскi мiлiярдери роблять на желiзницях добрий бiзнес.

Заступниками „Нової Громади" управненими до збираня передплати i шейрiв є слiдуючi Товаришi:
Гiллкрест т. М.С. Фербей.
Госмер т. Iван Козак.
Колеман т. Василь Скорейко.
Летзбрiдж т. Трегфула.

С. Фодчук

ҐАЛIШЕН

(Присьвята мiнiстрови Олiверови.)

— Лавайсу!
— Н-и-ґи-гай! гало, гало! а ви коли сюда и арукували?
— Адi лиш оми встав тiпер з колiї.
— Та бо я чув, шьо Вас завернули були з Монтриалґу, назад до краю.
— Аї! али я тепер ушукав цих анґелiв.
— Та єк?
— Н, ай! то велика сторiя, таже адi так було: єк сами знаєти в краю стало так тiсно, шьо нигодин нi з чого ґрейцiра зжурити хоть си вбий.

Кау я до старої: „Стара ни ба цi ни поїхавбя я до Канади?" а на ню кiк — би гранив брязнув так си озлостила.
— А якого лиха меш туди йти, ба се — ба то ви хоча сама лищети-си.
— Але я поволи-поволи тай стару уговкав, продав пiвниву у Марковiм ґробi тай вйо - по[illegible]ак. Приїхав я моря, тай уже з цего боку стали сми пирид Анґелами до вiзiти...

Поставали в ред всєка вiра... були адi Нiмцi, Французи, Анґели, iкiс Скочiв, тай наших мужикiв було з'трицьцiть. Iдут адi по одному д'столови, тай записуют си хто iкої вiри, нiби почитуют си анґлiш, рушiн, скочiв, а ним все лиш там шкряб—шкряб, записуют рушiн, анґлiш, скочiв...

Прийшла i на наших черьга...
Кажи оден з Циґанева — а тот пиши — циґанiшин
З Ватра — ватрiшин
З Чоротореї — чорторiшин.
Прийшла i на мене черьга — я ґалiцiї кау — ґалiшин... тай пiшов до другого анкiря, де видiли другi пани.

Тут пирзирали цi є грошi i цi здоровi, тай пускают на гору сходами на двiр, нiби вже на землю, а мене шьос общукували се—то, тай за кождим словом все „ґалiшен", тай не пустили, завернули назад до краю...

Iду я вже на зад, тай так ми жель аж сьвiта ни вижу, чiму они мине не пустили?

Ни хитрi уни, чiму я їм ни сказав по правдi вiдкi я.

Тажо адi тотi казали з Циґанева, з Чорторої то їх пустили, по а я кажу ґалiцiю, а в шiфкартi було написано моє сило.

Треба — були вертати назад, тай казати по правдi...

Приїхав я до Гандурка, вдарив до жiнки талiґраф, аби тирела городиц за шьньо могла i аби слала грошi.

На чiтвертий день, прийшли грошi а я гайда знов на шiфу. —

Приїхав суда, йду до вiзiти...
— З Пацикова.. кау.
Пацiфiк?
А є! єк си йде до Даврова.
Дарiє Отава питають?
А є! є тай сiно й отава.

Пустили мине знов до анкiря тай обзирали, шьо обзирали, тай махнули йди на гору..

О—о—о, думаю собi лиш по правдi Процю, тай пиреймин вдовж в поперек.